

„Edinost“

z naša enkrat na dan, razen nedelj in
razikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kron

Naročnino je plačevati naprej. Na na-
ročbo brez priložene naročnine se sprava
ne odira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
namerna številke po 6 stotink (3 mvč.);
izven Trsta pa po 8 stotink (4 mvč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za več-
kratno navedbo s primernim popustom
Poslana, oamrtice in javne zahvale do-
mači oglasi itd. se računajo po pogodbi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
Narankovani dopisi se ne sprejemajo
Bokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase spre-
jema upravništvo. Naročnino in oglase
je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v
ulici Garinta št. 12. Upravništvo, in
sprejemanje inšercij v ulici Molin
piccolo št. 3, 11. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik koncesij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna koncesija lista „Edinost“ v Trst

Ob gomili kardinala Missije.

Po določili oporoke počivajo zemni ostanki
pokojnega kneza in nadškofa goriškega, dra
Jakoba Missije, mitropolita ilirskega in kardina-
la rimskega, na Sveti Gori, na zemlji pri-
morskih Slovencev. Tisti listi slovenski, ka-
tere vodijo duhovniki, so sami razglasili, da
se bo o pokojniku mnogo govorilo še dolgo
po njegovem preseljenju v večnost.

Navadne životopisne črtice so objavili v
Avstriji domači in tuji listi in so vsled tega
povdarjali nadarjenost, delovanje in vpliv po-
kojnega vladike. Naznanili so, da ga je nje-
gova spretnost postavila med voditelje ali
odlične hierarhe sredi avstrijskih škofov. Tudi
to so pripoznavali, da je imel velik vpliv na
dvoru in v Vatikanu.

Slovenski konservativni, ali prav za prav
duhovski listi so, seveda, povdarjali samo
dobre lastnosti pokojnega; in celo gledé na
Goriško so omenjali, da je bil Slovenec pravi-
čen in da je v Gorici na pr. razširil po-
cerkvah slovensko službo božjo.

Liberalno glasilo kranjskih Slovencev, ki
pač mora dobro poznati delovanje in vpliva-
nje pokojnika, ki je 13 let deloval na Kranj-
skem kakor knezoškof in viši pastir, ne pozna
pozitivnih zaslug njegovih za slovenski narod,
pač pa — kakor se izraža — za »klerikali-
zem« ali »ultramontanstvo«. Po mislih tega
glasila je bil »veliki hierarh Missia v na-
rodnem oziru našim (slovenskim) težnjam na-
ravnost neprizane«. Za njegovega upravljanja
na Kranjskem »je bila narodnost proglašena
kot greh. Missia je bil nasprotnik vsakega
nacionalističnega gibanja, slovenskega pa še
prav posebej...« »Naša stranka — piše »Sl.
Narod« dalje — kot nositelj slovenskih
narodnih, kulturnih in političnih idealov, je
z Missio izgubila najnevarnejšega nasprotnika...
In v zaključku pravi, da poreče »pravična in
nepristranska zgodovina, da je bil kardinal
Missia za slovenski narod prava nesreča«.

Tržaška »Edinost« pa je imela večkrat
vzroka in prilike povdarjati, da je pokojni
kardinal slovenski narodnosti nasprotnik tudi
v posebe določenem smislu, namreč, da je
skušal zatreti tudi vsakotero stremenje za
Cirilo-metodijsko cerkev, če tudi v dogma-
tiški uniji z Rimom. Tudi goriška »Soča« je
bila izrecno ali posredno istih misli.

Tu smo našli na točko, o kateri hoče
molčati »Slovenski Narod«, ki hoče zastopati
liberalno stranko kakor »nositelj slovenskih
narodnih in političnih teženj«.

Naj se mišljenje pok. hierarha Missije
presoja kakor koli, najneugodnejše je vsa-
kako v tem, da je bilo obrneno proti vsa-
kateremu slovenskemu kulturnemu strem-

ljenju. S slovanskega kulturnega stališča ni
mogel veliki duhovnik Missia večje rane za-
seči slovenskemu narodu, nego s tem, da je
on stiliziral l. 1887 skupni pastirski list, ki
je črnil in ovajal svečeništvo ilirske me-
tropolije, in da je v soglasju s tem listom,
ter ob pomoči duhovskih listov, na čelu »Rim-
skega katolika« in dnevnika »Slovenca«, sku-
šal zatreti vsako kal, vsako gibanje v slovan-
skem smislu, bodi na posvetni, bodi na cer-
kovni kulturni program avstrijskih Slovanov!

To je zgodovinski čin in zgo-
dovinsko delo, o katerem se bo še go-
vorilo, naj si bo že to tu in tam ljubo ali
neljubo!

Nič ne bi moglo hujše škodovati Sloven-
cem, nego je ravno strogo označeno mišljenje in
delovanje pokojnega višega pastirja.

Ne radi zaslug za »ultramontanizem« —
kakor se izraža »Slovenski Narod« — v na-
vadnem, temveč v tu določenem smislu je
bil povzdignjen knezoškof Missia v kneza in
nadškofa metropolita ilirskega in kmalu po-
tem v kardinala — v čast, katero na stolici
goriškega kneza in nadškofa težko doseže še
kak njegov naslednik, kajti če naslednikom
naročé tudi jednake posele in naloge, kakoršne
je bil prevzel hierarh Missia, je — vsaj me-
nili bi — slovenski narod dobil tako skušnjo,
da se ne — poskrije več, kar se je zgodilo l.
1887—1888 med slovenskim svečeništvom
ilirske metropolije in se je posvetni politiki
kranjskih Slovencev načelno godilo
od l. 1887 naprej in do danes.

Pokojni hierarh je bil tudi politično pre-
bister, da bi ne bil vedel, kaj so hoteli leta
1887 razglasiti, in kdo je bil v ozadju tistega
skupnega pastirskega lista, katerega je složil in
napisal on. Priliko je imel poučiti se tudi od
druge strani. Če je on s prepričanjem postop-
pal tako, kakor si moramo misliti v njegovo
opravičenje, ni mogel nadejati se, da si je s
tem priboril zaslug za slovenski narod. Tu
mu ne more biti ali ostati hval-
ležen. Hvaležni so mu bili tisti protislo-
vanski krogi, katerih političnim tendencijam
je bil pokojnik na uslugo, in ki so tudi za-
stavili svoj veliki vpliv, da je bil tako iz-
redno odlikovan in povišan do najvišje
stopije na lestvici, do katere se danes
sploh more povpeti ne italijanski viši
duhovnik. Tužno je, da se slovenski narod
ne more veseliti takih odkl pri sinu lastne
krvi. Kako tolažilno bi bilo, ko bi Slovenci
odslej v podobnem smislu obračali pogled
proti sv. Gori, kakor Črnogoreci »Cetinjo pod
vrh visoke Gore Louđen, kjer počiva
jeden najzaslužnejših knezov ter srbskih so-
kolov! Ali bo bodočnost ugodnejša, to bo za-

visno za velik del od slovenskega na-
roda samega!

Fran Podgornik.

Politični pregled.

V Trstu, 5. aprila 1902.

Celje. Danes došla nam »Neue Freie
Presse« prinaša na prvem mestu rubrike »In-
land« vest, ki utegne vznemiriti vso sloven-
sko javnost. Z ozirom na shod naših zaupni-
kov, ki ima biti dne 10. t. m. v Celju, piše
namreč rečeni list: »Vprašanje je še, da-li
se bo sploh vršil ta shod, na kateri niso va-
bila niti še razposlana. Kompromisna po-
gajanja radi celjskega vprašanja se bodo
vršila na Dunaju ravno v isti čas, za ka-
teri je namerjan shod v Celju!! Določeni
kompromisnih predlogov še ni, zбоk česar
se sklicanje protestnega shoda proti kompro-
misu vidi vsaj prezgodnje. Pričakuje se sicer,
da se vlada pred sestankom državnega zbora
obrne do nemških in slovenskih poslancev se
svojimi kompromisnimi predlogi«.

Tako poroča dunajski list. Tu imamo to-
rej povedano v pozitivni obliki, da se bodo
na Dunaju vršila kompromisna pogajanja in
da se — ubrigens — vlada obrne do slo-
venskih in nemških poslancev. Sklepati je
torej, da se pripravljati dve paralelni kom-
promisni akciji. Ena od strani vlade do po-
slancev obeh narodnosti, druga med nemškimi
in . . . tu je sedaj tisto usodno vprašanje.
Med kom in kom se bodo vršila tista kom-
promisna pogajanja, ki so določena baš za
tisti čas, ko bi se imel vršiti shod v Celju?!
Kdo bo sodeloval od slovenske strani?! Ima-li
dotičnik potrebno polnomočje, da se sploh
sme pogajati, od onih, ki so interesirani di-
rektno?! Ali pa naj bodo pogajanja, o kate-
rih govori dunajski list, le formaliteta, ki naj
pokrije oktroi?

Ravno to poslednje vprašanje se nam
vidi zelo opravičeno, ako je res, kar čitamo
v »Politiki«, ki pravi, da se je položaj
poslabšal, ker je po zadnjih izjavah mi-
nistrskega predstvenika slutiti, da se vlada
ne bo več ustavljala naskoku
Nemcev. Ta list pa se vnovič izreka proti
vsakemu kompromisu.

In še celó poljski listi, na pr.
»Nova Reforma« od 3. t. m., se hu-
dujejo nad nasvetom »Sl. Naroda«, ker pra-
vijo, da, čim bi Slovenci opustili svoje sta-
lišče glede Celja, bi Nemci potem pograbili
Opavo, Tešino itd. Torej Čehi in
Poljaki morajo stati na stališču glasova-
nja za Celje. »Narodni listy« imajo sarka-
stično pisan uvodni članek proti »Slov. Na-
rodu«.

krvav razpor, krvava zmešnjava. Pleme tolče
po plemenu, a vsakdo pravi, da se bje za
svojo svobodo. Pazite! — Čegava svoboda
nadvlada? Nadvlada-li svoboda, ali pa su-
ženstvo? Ne porodi-li medsebojna mržnja,
medsebojna nepravilnost zastrupljenega sadu?
Jaz se bojim. Verujte, imam preveč izkustva,
pogledal sem v marsikatero karto. Da, da —
Vi me gledate začudeno. Nikdo ne sumi o
plemenitosti namere, ali namera je še le kal,
počakajte sadu! Jaz pravim, da žel bo
tretji.«

»Oh Vi slikate tako črno, velemožni gospod.
Kaj naj bi storili, ali je možno drugače storiti?
»Ni možno, resnica je to. Nesreča je
tako določila Hrvatoma, da iz ene skrajnosti
lete v drugo, da potiskajo tehtnico sedaj na
eno sedaj na drugo stran, in jeziček njihove
tehtnice ne stoji nikdar na pravem mestu.
Mi smo šibki, jako šibki tudi kadar se ce-
nimo za najmočnejše; mi samo služimo in
živimo ves svoj vek, ali nikdar sebi! Plemenit
je plamen teh dni, ali vprašajte za deset,

Vprašamo torej: Kdo bo Sloven-
cem še pomagal, ako bi oni pu-
stili sedaj na cedila sebe in
druge slovanske stranke?! Prva
beseda gre štajerskim Slovincem. Ali le-tem
je dolžnost, da ne gledajo le pod svoje noge,
ali le tako daleč, kolikor nosi pogleda spod-
nještajerskega zvonika.

Oni morajo gledati tudi preko mejsvoje
pokrajine in čuti glasove tudi iz drugih slo-
venskih in slovanskih pokrajin!! Nič se ne
sme ukreniti brez njihovega sporazumljenja,
ali sami in brez vsacega ozira na splošno
politično situacijo, tudi oni ne smejo od-
ločati! Vsi Slovenci so dolžni tu govoriti
in naj pride, kar hoče! Morala pred Ev-
ropo je v tem pogledu na naši strani!

Čehi in Poljaki so se nam ob tem vpra-
šanju pokazali zveste zaveznike. Oni se so-
glasno izrekaajo proti temu, da bi Slovenci
kaj odnehali, ker je tudi v njihovem inte-
resu, da ostanejo Slovenci trdni. Mi smo to-
rej moralno obvezani, da upoštevamo tudi to
združeno voljo Čehov in Poljakov.

Tem huj, uprav strašno odgovornost bi
si torej nakladali oni, ki bi se morda v
navskrižju z voljo naroda spuščali v kaka
pogajanja in bi morda s tem kakemu eventu-
velno namerjanemu nasilju tako pomagali da-
jati videz korektnosti.

O položaju. Skupne ministerske kon-
ference, ki so veljale predlogom za delegacije,
so dovršene, gospod Körber in Szell se pa
bosta v Budimpešti dalje pogajala o cari-
narskem tarifu in o gospodarski nagodbi med
obema polovicama. Te megle so se torej
umaknile za sedaj in na obzorju zanimanja je
zopet državni zbor, se svojo pišee de rési-
stance iz zaključka predvelikonočnega zase-
danja s celjskim vprašanjem. Zdi se pa, da
Nemci tudi radi tega vprašanja ne mislijo
srebat juhe tako vroče, kakor jo kuhajo.
Prevroče li utegnili škodovati tudi gosp.
Körberju in s tem tudi — Nemcem. Nam
se vse dozdeva, da se Nemci hočejo izogniti
taki škodi, izlasti pa, če bi za to še dobili
kako nagrado. Zato hrešče danes vsi nemški
registri po — zadoščenju za Celje! Tak utis
napravljja na nas izlasti dejstvo, da se v
vsem nemškem novinstvu kakor na povelje
vnela diskuzija o potrebi nemškega ministra
rojaka, ki naj bi bil v protitežje ministroma
Rezeku in Pientaku.

Ne vemo sicer, ali je to bolj drzno ali
bolj smešno, ako Nemci govore o potrebi
nemškega ministra rojaka v kabinetu, ki ima
med 10 členi svojimi 8 odločnih Nemcev s
Körberjem na čelu!! Minister-rojak naj bo
torej v »zadoščenje«, minister-rojak naj bo
torej kaplja balzama v celjsko rano!

vprašajte za pet, za dve leti, kje je ta pla-
men, da-li je ostalo le še kaj pepela? Vam
je seveda to črno. Eh da. Mladosti je vse
črno, kar ne blesti kakor zlato solnce, in
kdor se drzne dvomiti na tem, da bi bili vsi
idejali hrkatu izvedljivi, ta je izdajica domo-
vine. Ali pridejo leta, tudi Vi boste hladnejši
in mirnejši kraj vsega pesniškega navdušenja
svojega, tudi boste videli, kako daleč stojiti
želja in nada od resnice in vspeha. Zapomnite
si te besede, spominjajte se jih, ko mene ne
bo več!«

Mladenič je stal zamišljen pred Dobra-
ničem, ali hitro je povzdignil glavo.

»Ali me krivite, ker hitim, kamor tudi
drugi?«

»Ne krivim Vas. Vaš namen je plemenit
pa — sedaj so vsi ljudje fantasti, pesniki,
otroci; nu, Vi boste enkrat mož, pridejo
dnevi; tedaj bodite treznejši, hladnejši! nas
morejo rešiti samo razsodnost, močastost,
ponos. Večno to omahovanje ubija naše sile.«
(Pride še.)

PODLISTEK

67

Vladimir.

Hrvatski pisal Avgust Šenoa, prevel M. C-t-č.
IV.

»Vi ste storili veliko nesrečo, mladi pri-
atelj, več, nego morate sami slutiti.«

»Sem-li jaz kriv tej nesreči?«

»Nekoliko ste, to je, Vaša fantazija je
kriva. Vi ste pesnik, idealist. Pred Vašimi
očmi plavajo sami idejali.«

»Oh gospod, ne tako! Kaj je vreden,
recite mi, mladenič brez idejalov, kaj velja
mož brez vzvišenih ciljev življenja? Kam bi
dospelo ljudstvo, ako bi vse le s hladno raz-
sodnostjo merili, in ne bi nikdar izpraševali
sreč? Recite mi, sem-li mogel drugače?«

»Sree mi poka od žalosti«, je rekel Do-
branič ganjen, položivši roko na Vladimir-
jevo ramo, »ali priznavam, da niste mogli
postopati drugače. Tudi jaz bi bil storil

tako na Vašem mestu. Da, da, to je usojeno
tako!«

»Hvala Vam na Vašem priznanju, vele-
možni gospod: to mi je v največjo tolažbo v
tej težki borbi; ali jaz ne verujem, da je to
usojeno, da bi bil to le slepi slučaj. Vse se
mi zdi, da je to storilo hinavstvo, spletko in
zavest, ona prokleta pri nas toli pogosta za-
vist, ki ne priznava večega veselja nego z
zlohotno nogo gaziti — četudi brez razloga
— gaziti srečo bližnjega.«

»Vam se zdi? Mogoče! Iste-li doka-
zov?«

»Nimam, samo sumim, da me je Milivoj za-
vel v past. Ali morda mu delam krivico,
ker je bil vedno hulomušen in zbadljiv. To
mu je že v njegovi naravi.«

»Naj bo kakor hoče, govorimo resno. Vi
odidete, to vem, ker ste karakter. Ne bo Vas
spremljala moja kletev, marveč moj blago-
slov. Idite in povrnite se zdravi in celi! Vi
ne veste, kam Vas odnese usoda, a kdo naj
bi vedel to?! Med narodi sveta se je vnel

Ali bolj slikovito se ne bi mogla kazati vsa frivolnost in cinizem, s katerim nemške stranke nastopajo v političnem življenju, nego se kaže v tem, kar vse zahtevajo od bodočega ministra-rojaka. On mora biti Nemeec od temena do pete in notri do mozga; nacionalno mora čutiti notri do globine arca; energičen mora biti zastopnik nemških interesov v vsakem pogledu, in zato se ne sme — in to je glavno — indentificirati z ministertvom, ampak mora biti vsikdar solidaren z nemškimi narodom in četrta tudi — proti vladi!!

Ali ste dobro čuli? No, mi priznavamo, da temu, kar zahtevajo Nemei od svojega sicer nepotrebnega ministra-rojaka, ne bi vedeli kaj prigovarjati. Opravičeno je. Ministru-rojaku je res naloga, da brani interese svojega naroda! Ali prosili bi čitatelje, naj se spomnijo, kaj so isti Nemei te dni, po glasovanju o Celju, delali iz poljskega ministra-rojaka, Pientaka, ker je glasoval s poljskim klubom, ker je glasoval po intenciji svojih volilcev, ker se je pokazal solidarnega s svojim narodom, s kratka: ker se je pokazal prav takega, kakoršnjega hočejo imeti Nemei svojega ministra-rojaka!!

Ministru Pientaku so Nemei šteli v zločin — radi katerega bi ga moral prav za prav g. Körber nemudoma in sramotno izgnati iz kabineta — ravno to, kar svojemu zahtevanemu ministru-rojaku predpisujejo kakor neizogibno potrebo!!

Ali ni to višek cinizma in frivolnosti, kakoršnja je možna le ob bolešni domisljivosti?!

† **Poslanec Ignac Hořica.** Dne 3. t. m. umrl je v Marsilju na Francozskem mladočeski državni poslanec, zastopnik pribramske mestne skupine, Hořica. Ignacij Hořica se je poročil 28. julija 1852. leta v Brnu, kjer je izvršil realko. Pozneje se je šolal v brnski ter v tržaški kadetni šoli in služil do leta 1884 kakor častnik v vojski. V tem letu je zapustil vojaško službo in se je posvetil časnikarstvu. Leta 1897. pa je bil od mladočeske stranke izvoljen državno-zbornim poslancem.

Radi znane Wolfve trditve v državnem zboru, da so Čehi manj vreden narod, pozval je posl. Hořica posl. Wolfa na dvoboj s sabljami, v katerem dvoboju sta bila oba poslanca ranjena. V zbornici je bil zbok svoje ljubeznivosti in jovijalnosti priključen v vseh strankah in tudi na nemški levici sami. Na Českem je bil Hořica jako poznana ličnost. Njegovo delovanje je bilo zelo muogostansko. Pisal je povesti, potopise, urejeval liste in izdal tudi več političnih brošur.

Hořica je bil velik prijatelj Jugoslovonom in je govoril tudi hrvaški.

Za mladočeski klub pomenja njegova smrt občutno izgubo; osobito ga bodo težko pogrešali v razpravah o vojaških vprašanjih. V takih razpravah je bil pokojni navadno govornik v imenu Mladočehov.

Dogodki na Balkanu. Glede nemirov v Novem Bazarju poročajo z Dunaja, da so te nemire povzročile oborožene čete, ki so udrele tja iz Stare Srbije.

Iz Carigrada poročajo, da je bilo včeraj izdano povelje za mobilizacijo 170 batalijonov. Dogodile so se tudi različne spremembe v visokih vojaških mestih. Načelnikom vilajetov je priporočena podvojenja pažnja ter se je istim zaukazalo, da morajo najstrožje kaznovati revolucionarne življe. Pregledujejo se tudi natančno turške vojaške čete, ter se iz Carigrada odpošilja mnogo vojaških uniform v deželo.

V sedanjih razmerah gotovo ni brez važnosti do dejstvo, da je srska skupščina v svoji včerajšnji seji sklenila pomnožiti stalno vojsko v času miru od 12.000 na 17.500 mož.

Vojna v južni Afriki. Iz burskega vira prihaja vest o novem velikem porazu angleške vojske v južni Afriki. Združene čete poveljnikov Delareya in Kempa so pri Lichtenburgu v zapadnem Transvaalu premagale neko angleško četo. V tej bitki da so Angleži izgubili 400 mrtvih in mnogo ranjenih. Angleške vesti o tej bitki se glase sicer nekoliko različno, a vendar spoznava pazljivo čitatelj tudi iz istih, da poročilo iz burskega vira odgovarja resnici. Angleške vesti pripoznavajo v prvič, da so Buri vrgli angleške čete nazaj, katere so morale zavzeti obrambeno stališče in retirirati; drugič pa priznavajo, da je bil eden cel oddelček angleških čet uničen do zadnjega moža. Smešen je potem dostavek Kitchenerjeve brzojavke, ki trdi, da

so bili Buri na vsej črti odbiti, ter da Delarey in Kemp nista mogla svojih čet dovesti do drugega napada. Kako naj si človek razlaga trditve, da so bili Buri odbiti na vsej črti, ako priznava Kitchener sam, da so morali Angleži bežati; in čemu je bilo treba Burum, da bi Angleže še enkrat napadali, ko so Angleži itak bežali?! K sklepu pravi angleška brzojavka, da so imeli Buri izgub, ali tudi zgube Angležev da so precej velike. Iz tega se daje sklepati, da angleške vesti z drugimi besedami pripovedujejo ravno isto, kakor burske, to je: da so Angleži v južni Afriki doživeli zopet nov občuten poraz in na tem se imajo zopet zahvaliti slavnemu burskemu poveljniku Delareyu.

Na drugi strani pa proti Angležem nova nesreča, kajti Botha da koraka s precejšnjimi močmi proti Natalu, ki je v resni nevarnosti.

Glede mirovnih pogajanj se zatrjuje, da je Kitchener ponudil Schalk Burgherju mnogo ugodnejše pogoje, nego svoječasno Bothi; burski načelniki pa da tudi s temi pogoji niso zadovoljni, ker zahtevajo popolno neodvisnost.

Tržaške vesti.

Pest na oko. Te dni je eden naših tržaških slovenskih odvjetnikov branil v neki kazenski stvari pred tukajšnjim deželnim sodiščem. Govoril je seveda slovenski. Kakor pa so že jezikovne razmere na naših tržaških sodiščih, izlasti pa v kazenskih stvareh, ni nič čudnega, da je na dotični razpravi posloval zapisnikar, ne vešč našemu jeziku, torej jeziku branitelja in obtoženca!!

Imeli smo torej sicer ne nenavaden, ali radi tega nič manje obojanja vreden slučaj, da je predsednik sodnemu dvoru moral tolmačiti zapisnikarju.

Laško-radikalni »Indipendente«, baveči se s tem dogodkom, je rekel, da tako tolmačenje ni dopustno in da je absolutno potrebno, da zapisnikar umeje obtožena in branitelja!!

Hvala Bogu, amo si mislili, vendar enkrat nekaj pametnega tudi v tem listu, nekaj, ki ni sugerirano po nezmišelnem italijanskem šovinizmu, kakor ga sicer italijanske novine potiskajo tudi v sodne dvorane. Kar je rekel »Indipendente«, je čista, jasna resnica, jasna kakor zenica v očesu. A tudi draga nam je kakor zenica v očesu.

Slehermi normalno misleči človek bi sodil torej, da je »Indipendente« napisal konkluzijo, da na razprave je pošiljati jedino take zapisnikarje, ki so vešč jeziku obtoženca in njegovega branitelja. Kaj še! Italijansko-radikalno glasilo je položilo marveč na jasno oko resnice trdo pest najhuje krivice. Iz najpravičnejše premise je laški list izvel najkrivičnejše zaključke in je stvari jednostavno postavil na glavo. Najpriprosteji razum pravi, da je uradnik tu zaradi ljudstva in da se mora torej uradnik učiti jezika ljudstva. »Indipendente« pa zahteva v namen, da se bosta zapisnikar in obtoženeec, oziroma branitelj poslednjega, razumela, da se morata obtoženeec in njega branitelj posluževati jezika, katerega umeje zapisnikar! Načelo torej, da je uradnik tu radi ljudstva, je zavihano naokolo v trditve: da je ljudstvo tu radi uradnika!

Pustimo na strani fakt, da je taka zahteva v navskrižju z državnimi zakoni, z načelom narodne enakopravnosti, z varnostjo pravosodstva; abstrahirajmo tudi od pravice in dolžnosti branitelja, da govori v jeziku svojega varvanca. Če bi hoteli storiti to — česar pa, seveda, ne storimo nikdar — no, potem bi rekli: branitelj je odvjetnik, je na obražen človek, on umeje navadno več jezikov in bi mogel ustreči zahtevi zapisnikarja in mu — ako bi hotel pripoznati princip, da se on mora prilagodjati jezikovnemu znanju, ali prav za prav, neznanju uradnikov — govoriti v jeziku, katerega umejeta oba!

Ali, kako naj govori slovenski obtoženeec, ki zna samo slovenski, da se bosta razumela z zapisnikarjem, ki ne zna slovenski?! Ne gledé torej na krivičnost zahteve v »Indipendenteju«, je ta zahteva tudi praktična, iz jezikovno-tehničnih razlogov, jednostavno neizvedljiva.

No, sicer pa vemo, kaj je tiščalo »Indipendenteja«, ko se je zgražal nad nedostatkom, da se zapisnikar in toženec, oziroma njega branitelj niso umeli in da je predsednik sodnemu dvoru moral vršiti nalogo tolmača.

Kaj »Indip.« mari praktična potreba, kaj njemu mari pravica, kaj njemu mari zanesljivi-

vost pravosodstva in kaj njemu mari interes onega nesrečnega, ki sedi na zatoženi klopi in ki mora braniti svojo čast in čisto tudi svoje življenje! Za njihovo lingua del foro jim je: italijansko naj bo vse, pa če se ima zgoditi tudi po sto justičnih umoritev na dan! Proti pripoznavanju te lingua del foro, od »Indipendenteja« zahtevani izključljivosti italijanskega razpravnega jezika na sodnih razpravah, se pa moramo boriti mi v ime principa enakopravnosti našega jezika in v življenjskem interesu strank naše krvi — v to ime, da se bodo tudi naši ljudje direktno mogli sporazumljati ne le se svojimi branitelji, ampak tudi z vsemi osebami, ki sestavljajo sodni dvor! V to pa treba, da se uradniki uče jezika ljudstva! Ta potreba, ki se mora uveljaviti v obče, pa absolutno izključuje izključljivost italijanščine kakor razpravnega jezika na naših sodiščih!

Zdražbarji okolo »Primorskega lista«. Kardinal Missia je pokopan. Nad njegovo osebo vlada skrivnost večne Pravice, njegovo delovanje pa pripada zgodovini. To delovanje sodi vsaka stranka se svojega stališča — neki c. kr. nemško-latinski časnikarji pa blatijo njegovo osebo po svojih nesramnih, zdražbarskih predalih, nosijo na dan neke napake pokojnikove in jih, kakor pravi krivoverci, proglašajo za svete čednosti. Najbolj nesramni so zdražbarji okoli »Primorskega lista«. Ti so naravnost zbesneli.

Mi nismo bili nikdar v vrsti pristašev pokojnikovih. Čuvstvo pijetete do mrtvega cerkvenega kneza pa nam ukazuje, da v tem, ko ostajamo neizprosni nasprotniki političnemu delovanju njegovemu, vendar pokrivamo s krščansko ljubeznijo njegove osebe napake. V tem zmislu smo prinesli tudi notico iz njegovega življenja v št. 73. doslovno tako-le: »Kardinal je živel jako zmerno, ali jedno strast je imel: kadil je rad.«

Slehermi človek, posebn pa, kedor je kadilec, zaa, da ni v tem nikakega napada na osebo pokojnikovo. Le ljudje zle, hudobne volje morejo videti v tem kakov napad.

Zdražbarji okoli »Primorskega Lista« so pa to našo vest v svojem poštenju tako-le obrnili:

»Nesramni zdražbarji okolu »Edinosti« pišejo za »Slovenskim Narodom«, da je pokojni kardinal Missia umrl vsled strastnega kadenja.«

Proti drugim listom je pa krivoverski »Primorski list« še bolj divji. Imenuje jih naravnost »živine«.

Tako pisarenje je grdo in škodi narodu. Ako pomislimo še, da ta list izdajajo doktorji sv. Pisma, profesorji bogoslovja in vzgojevatelji bogoslovcev — bodočih naših svečnikov — moramo odločno povzdigniti svoj glas proti toliki podivjanosti.

Ponavljamo: nikdar in nikoli nismo skrivali, marveč smo vsikdar odkrito priznavali, da nismo somišljeniki politiku Missiji. To izjavljamo danes vnovič. Ob smrtnem odru pok. kardinala pa smo povesili sabljo, ker nam je tako veleval čut pijetete! Saj smo ljudje, saj smo krščani.

Ali izjavili smo ob enem, da te sablje nismo odložili in je ne odložimo. Nad osebo pokojnega hierarha vlada skrivnost večne Pravice, politično delovanje pa pripada zgodovini in ostane podrejeno sodbi ljudi.

Truplo pokojnega so položili v svetišče na sv. Gori in mi smo sedaj odvezani od obzirov, ki so nas vezali pred veličastjo smrti. Nikoli pa ne nastopimo proti spominu pokojnega vladike. Zdražbarji in hinavci okolu »Primorskega lista« naj nam navedejo le en sam slučaj, ko smo napadli svečenika Missio! Tem manje bi mogli mi zagrešiti kaj tacega na mrtvem! Ali na polju politike lahko greši tudi oni, ki je sicer izboren svečenik...! Preživo občutimo, koliko škoda smo trpeli v narodnem pogledu zbok politike, ki jo je pokojni inavguriral na Slovenskem! Zato dvigamo zopet sabljo in jo bomo vihteli dalje proti tej — politiki!

Zdražbarji okolu »Primorskega lista« pa naj le obrekujejo dalje! Strup njihove kleвете ne more doseči višine našega prepričanja! In mi smo uverjeni, da svečenik, ki si je poleg svojega poklica res ohranil tudi srce za blaginjo naroda na tej zemlji, duševno in gmotno, ne more biti na njihovi strani!

O pok. kardinalu Missiji je bil pri-
občil »Slov. Narod« vest, da je bil strasten

kadilec. Ker smo tudi mi posneli to (sicer jako nedolžno) vest, beležimo tu zadržilo »Slovenčev«, da ta vest ne odgovarja resnici, ker da pokojni kardinal sploh ni redno kadil, izvzemši morda nekoliko na kakem obedu.

Nehajte! (Zvršetek.) »Hrvatska« konstatuje obžalovanje, da Slovenci niti glede celjskega vprašanja niso ostali zložni in da je bila taktika izlasti ljubljanskih novin tudi ob tem vprašanju urejevana se stališča — liberalizma in klerikalizma. Zagrebški list graja »Slov. Narod«, ker je izpustil proti »Slovencu« svoje strele, ker je ta poslednji list povdarjal neke zasluge dra. Šusteršiča ob tem vprašanju. — Takih persiflaž da bi ne smelo biti, pa če je tudi »Slovenec« nekoliko pretiraval. Istotako graja zagrebški list tudi »Slovenca« radi postopanja pro kompromisnem predlogu v »Slov. Narodu«. Tudi Hrvatska se izreka najodločnejše proti temu predlogu, pripoznava pa, da je »Slovenski Narod« navel nekaj stvarnih razlogov. Ti razlogi se dajo pobiti in naj se pobijejo; ali vsaj ta stvar naj se ne motri z liberalnega in klerikalnega stališča, in naj se predlog ne odklanja že zato, ker je bil prijavljen v »Slovenskem Narodu«, kakor da je klerikalcem nekako ofejljna dolžnost biti proti njemu!

Celjsko vprašanje je važno za Slovence in Hrvate! Sedanja razredba pokrajina je povsem umetna in ustvarjena proti Slovincem. Slovenci se ne smejo pokoriti tej razredbi, niti ne smejo nobenega narodnega ali političnega vprašanja motriti s provincialnega stališča! Celje je slovenska stvar. Tu gre za obrambo Slovenstva. Vsi Slovenci imajo o tem vprašanju enako besedo!

Nehajte torej! — završuje »Hrvatska« — kličemo bratom slovenskim, osobito pa obema dnevnikom v Ljubljani. Nehajte z brezmišelnim, umetnim in ubijajočim epljenjem; osobito pa se smešnim ravsom o liberalizmu in klerikalizmu! Eno bodite vsi, in to — Slovenci! Ako imate svečeništvo v svojih vrstah, bodite srečni. Ker to ni nikak razlog, da podležete njegovemu vodstvu, niti da nam ono dominira; na drugi strani pa je zopet neumno, radi nekega laži-liberalizma načelno biti proti njemu. Iznebite se klerikalizma in liberalizma, a bodite krščani! Liberalizem je tuja bilka. Brite se za pravo svobodo, ker to je na koncu konca vrhni cilj naše narodne borbe; ali iznebite se psevdoliberalizma, nemškega in madjarskega, ki je ravno naperjen proti naši svobodi! Ne hoteti vodstva svečeništva v političnih vprašanjih, nas ne sme dovajati do tja, da bi se udajali v vodstvu framasonov ali brezverstva.

Nehajte torej ter stisnite svoje vrste v borbi za Slovenstvo! Vaši ravsi, ki dokazujejo nedostatek patrijotične požrtvovalnosti, morejo le škodovati Slovenstvu. Žalostni prizor našega ravsanja prihaja v prilog samo naoprotniku. Nehajte, ako načete, da vas doseže obsodba narodne zavesti in potomstva!

Lahonska naivnost. Kako najivni so še danes naši tržaški lahončki, priča »Maličev« poročilo o otvorjenju železniške proge Trst-Baje. Židovček je opazil na postajah in v vozeh štirjezične nadpise, a dva od teh jezikov da sta povsem nepoznana v teh krajih! Za enega, to je za nemškega, se strinjamo — ne vemo pa, kateri od ostalih treh jezikov je v Istri nepoznan?!

Židovski poročevalce je slišal, kako je v Škofiji sprevednik govoril nemški in kako ga je neki stari domačin opravičeval, češ, da je revež prišel iz daljnih krajev!

Mi ne moremo verjeti, da bi sprevedniki na lokalnih istrskih železnicah govorili nemški, ker je nemščina tam popolnoma nepoznana. Ne moremo pa tudi verjeti, da se odhodi in prihodi vlakov naznanjajo le v laškem jeziku, kakor poroča isti »Maliček«.

Lahonski poročevalce je videl tu in tam, mej drugim, tudi to, kako mandeljne cvetijo, kar je gotova laž! Je pač živa ta orientalska fantazija! Kajti mandeljni so odeveli že pred dobrimi 14 dnevi in so danes že zeleni!

Kakor se je zlagal tu, tako, upamo, laže v ostalih svojih podatkih!

»Svetilnik« prinaša v svoji sedmi številki, ki je izšla dne 4. t. m., nadaljevanje važnih člankov o slovenskem bogoslužju in o obredih sv. Cirila in Metodija. Zanimiv je tudi članek: »Slovenci — brez glave«, ki zove Slovence na skupno, jednotno organizacijo. Ker je pisava »Svetilnika« jako

poljudna, a poleg tega polna pravega slovenskega duha — sezajo radi po njem vsi stanovi, posebno pa slovenski delavci. »Svetilnik« se prodaja po tržških tabarnah po 5 novč. (10 st.), na dom po pošti pa stane za vse leto tri krome.

Drobne vesti. Samomori. Včeraj se je na svojem stanovanju zastupila 21-letna Karla de Pellegrin iz italijanske Furlanije, stanujoča v našem mestu v hiši št. 10 ulice sv. Mavricija. Hišniki, ki so to opazili poklicali so zdravnika pomoč. Došli zdravnik, pa jo je z ozirom na nevarno stanje dal prenesti v bolnišnico, kjer je umrla po 2 uri trajajočih mukah. Pellegrin se je hotela že v zadnjem avgustu usmrtiti s pomočjo strupa, ali takrat so jej še rešili življenje. Vzrok obupnemu koraku je bila toliko onikrat, kolikor sedaj, nesrečna ljubezen. Mladenič, radi katerega se je hotela že v avgustu umoriti, izkazoval jej je potem iz ušmilenja ljubezen, a Pellegrin se je slednjič prepričala, da ljubezen ni bila resnična in si je včeraj radi tega končala življenje.

Ne kadite v svobodni luki! Redarji so večeraj v svobodni luki aretirali tri težake in jednega paznika skladišč, kerso ob uhođu nekega magazina kadili. Inspektor Čadež jih je vzel na zapisnik ter potem izpustil na svobodo; morali pa bodo svoječasno pred sodnijo odgovarjati radi prestopka kadenja, ker je v svobodni luki, radi nevarnosti požara, strogo prepovedano kaditi.

Nagli smrti. V ulici S. Filippo št. 11 je umri sinoči nagle smrti neki mornar z Lloydovega parnika »Habsburg«.

Včeraj zjutraj pa je v ulici Boso št. 36 na nagloma umrla 15 mesečna Bruna Sordos.

Dražbe premičnin. Vponed., dne 7. aprila ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Scuole Israelitiche 1, hišna oprava; trg della Valle 1, barve in firniž; ob 11. uri ulica dei Forni 18, hišna oprava; ulica Sette Fontane 31, hišna oprava; ob 11. uri in pol: Skedenj 172, hišna oprava, sodi, vino, vaze in razno.

Vromonski vestnik. Včeraj: toplota ob 7. uri zjutraj 18° 9 ob 2 uri popoldne 16° 3 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 759.8 — Danes plima ob 8.10 predp. in o 8.9 pop.; oseka ob 2.12 pretpoludne in ob 1.52 popoldne.

Društvene vesti.

»Lepa Vida«. Še enkrat opozarjamo naše slavno občinstvo v mestu in okolici na krasno dramo »Lepa Vida«, katero uprizori dramatični odsek pevskega društva »Adrija« jutri, v nedeljo, dne 6. aprila t. l. v dvorani »Narodnega doma« v Barkovljah. Predstava se prične točno ob naznanjeni uri, in brez ozira na število navzočega občinstva, in sicer ob 6½ uri zvečer. V dvorani bo napravljeno tudi stojšče (»galerija«), kakor je bilo na zadnji predstavi »Rokovnjačev«. Prekobljeno je tudi, da ne bo onega mučnega čakanja med dejanji, kakor navadno. Med posamičnimi dejanji bo sviral dobroznani tržaški vojaški orkester c. in kr. pešp. št. 97. samo slovenske komade. Kakor smo omenili že včeraj, je za mestne goste preskrbljeno, da jim ne bo treba peš vračati se v mesto, ampak, da bo nalašč za to tramway čakal čez uro. — Vstopnina: na predstavo 30 nč. za osebo, sedeži I. reda 1 K, II. reda 30 nč., III. reda 20 nč.

Torej na gotovo svidenje jutri v »Narodnem domu« v Barkovljah na predstavi »Lepa Vida«!

Za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu so darovali: Bratovščina sv. Cirila in Metodija 45 K 11 st. kakor polovični prebitek od svoje veselice v Barkovljah dne 31. marca; na družinskem izletu v Sveto pri Komnu nabrala Škerl in Cergol 3 K 23 st. Srčna hvala!

Blagajništvo.

Volilni odsek delavskega konsumnega društva pri sv. Jakobu v Trstu opozarja vse zadrudnike na jutrajšnji shod, ki je bil že naznanjen.

Veselica »Vesilec« v Škedenju. Na jutrajšnji veselici v Škedenju bo udeležencem dana prilika po tolikem času zopet enkrat čuti veličastni Gerbičev možai zbor »Slovenski brod« ter zelo priljubljena hrvaška zbor: Zajčev: »Hrvatice« in Eisenhutovo »Marzurko«. »Vesilec« je gotovo ustregla občinstvu, da je postavila na svoj program te,

našemu ljudstvu tako omiljene zборе, ki bi se morali o prilikah večkrat ponavljati, ker je res škoda, da se pozablja na tako lepe skladbe. Ni dvoma, da bo izvajanje teh zborov, kakor tudi Vaudovega četverospela (kakor se od »Vesilec« sploh ne more drugače pričakovati) povsem povoljno. Nadejati se je, da tudi diletantje dobro uprizore jednotejanko »Raztrešene«.

Začetek veselice bo točno ob 5. uri popoldne. — Vstopnina k veselici za osebo 60 st., otroci do 13. leta 30 st., sedeži 20 st., k plesu 1 K.

Mi pozivljamo najnujnejše naše meščanstvo, naj jutri v častnem številu pohiti med naše Škedenjce, ki morajo na toli vročih in razburkanih tleh braniti naše pravo.

»Dramatično društvo«. Vsi oni, ki sodelujejo pri »Čevljar-Baronu«, so vabljeni, da pridejo v povedeljek dne 7. t. m., točno ob 8. uri in pol zvečer k vajam v telovadnico »Tržaškega Sokola«.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Stavka na Reki** je včeraj popolnoma končala, ker so se delodajalci pogodili z delavci in so slednji zapričeli delo. Raški »Novi list« posebno graja reškega poslanca grofa Bathyanya, ker da se ves čas štrajka niti ganil ni, da bi posredoval za hitro rešenje istega. »Novi list« očita grofu Bathyanu ob tej priliki tudi to, da se sploh skoraj nič ne briga za Reko.

× **V prvi službi ponesrečil!** Iz Podgrada v Istri nam pišejo:

Josipa Jagodnika, zidarja v Podgradu hšt. 6., da si ubožnega, je Bog obdaril z obilo otročičev, za katere mora skrbeti. Svojega 13 letnega sina Antona je pred par dnevi dal v službo tukajšnjemu posestniku Josipu Benuliču hšt. 57. za domačega hlapčiča, da bi si kakor tak služil potrebni živ. — Včeraj je mladi hlapček moral pomagati gospodarjevemu sinu Franetu, ki je z voli vozil gnoj na njivo. Medpotoma je ta vstavil voz, na katerem je sedel Anton, ter je slednjemu velel, naj stopi doli. Hlapec je ubogal, a v hipu, ko je skočil z voza, potegnula sta vola istega naprej, vsled česar je fant padel tako nesrečno, da mu je kolo obdrsal levi del glave in mu snelo vso dotično stran kože do ušesa, ne poškodovavši mu sicer nič obraza. Poklicani občinski zdravnik g. dr. Tomaž Bilek, ki je slučajno ravno imel opravilo kakor nadzornik v pošolnici, hitel je ubogemu fantu na pomoč ter mu sečil kožo, ki mu je kar visela. Danes so ponesrečenega odpeljali v tržaško bolnišnico.

× **»Riposa in pace« na Krasu!** Pišejo nam: Te dni je umrl nekje vsežanskem okraju sorodnik nekega tržaškega obrtnika. Ko je omenjeni obrtnik prišel k mrtvaškemu odru, da tam pomoli za pokojnika, je kar ostrmel, videl na mrtvaškem pregrinjalu besede: »Riposa in pace!« Ogorčen in užaljen je vprašal svojega brata za pojasnilo. Brat, ki ne zna niti besedice laškega jezika, je povedal, da je vse potrebno kupil — v Sezani, da pa ni umel, kar je bilo pisano!

To je suhi fakt. (Sedaj pa se obračamo do vseh onih, ki so poklicani skrbeti za to, da se v naši Sezani ne bodo dogajale take stvari!!)

Ako je tam kak »Legovec«, ki hoče na gornji način širiti po našem Krasu »sladki« jezik, naj istemu pokažejo pot tja, kamor spada! Ako je pa kateri naših, ki greši na ta način — potem ga pa priporočamo!!

Vsekako pa pričakujemo od sežanskih rodoljubov, da store, kar treba!

× **Avtomobil iz Nice v Opatijo.** V petek dne 11. pride iz Nice v Opatijo nad 100 avtomobilov. To je za Opatijo znamenit dogodek, ker jej bo gotovo v veliko reklamo. Zato se pripravljajo občina, zdraviliščna komisija in zabavni odbor, da prirede gostom primerne slavnosti. Ta skupni odbor je tudi že izdal poziv, s katerim pozivlja prebivalstvo, naj čim najljepše odlič poslopja in ceste z domačimi zastavami, kakor tudi z zastavami v barvah tistih narodov, ki bodo zastopani na dirki, torej v avstrijskih, hrvaških, ogrskih, francoskih, ruskih, angleških, nemških, belgijskih, romunskih in ameriških. Na večer 11. t. m. bo razsvetljava bregov, višav in obali, postavljeni bodo slavoloki, naročena je vojaška glasba itd.

× **Nič nenavadnega** se ni zgodilo te dni slavni večini deželnega zbora istrskega s tem, da nje načrt zakona o lovu, vnaprejet v letu 1899., ni zadobil cesarskega potrdila.

Vzroki nepotrjenju so bili sedaj priobčeni dež. odboru v Poreču. Prav kakor da so si ti signori deli v glavo, da bodo sklepali same take zakone, ki ne morejo zadobiti cesarskega potrdila.

× **Za pogozdevanje istrskega Krasa** je ministerstvo za poljedelstvo povišalo svoj prispevek od 18.000 na 24.000 K. Radi tega je sklenil deželni odbor v Poreču nasvetovati deželnemu zboru, naj doseđanji prispevek od 6000 oziroma 9000 K poviša na 12.000 K.

Vesti iz Kranjske.

× **Deželni šolski nadzornik** za Kranjsko, g. Fran Hubad, je bil od cesarja vnaprejet v avdienco.

× **Trdovraten samomorski kandidat.** Janez Zupan iz Sp. Jelenja se je 1. aprila poskusil obesiti. Njegovi hčeri sta ga še pravočasno zapazili in s svojim kričanjem privabili sosede, ki so prerezali vrvi, na kateri je Zupan visel. Zupan pa sosedom ni bil hvaležen, ampak je vnovič poskusil obesiti se, sosedom pa je grozil s požigom, ako bi ga ovirali na izvršitvi tega namena. Sosedje se za grožnjo niso zmenili, pač pa poskrbeli, da je bil Zupan oddan v blaznico.

× **V Ameriko** se je odpeljalo predvčeraj z kolodvora v Ljubljani 236 oseb. Dva fanta, ki sta jo hotela popihati v Ameriko, ne da bi bila še zadostila vojaški dolžnosti, je policija prijela.

Vesti iz Štajerske.

— **»Domovina« o celjskem vprašanju.** Zadnja »Domovina« se bavi s kompromisnim predlogom »Slovenskega Naroda«. Celjski list ne dvomi, da je bil predlog stavljen z dobrohotnim namenom, izjavlja pa, da isti nimalo ne odgovarja interesom štajerskih Slovencev. Najodločneje pa odklanja »Domovina« misel na gimnazij v Žalcu ali St. Jurju, in ne veruje, da bi vlada, ako bi Slovenci popustili v Celjskem vprašanju, morda dala kako odškodnino kje drugje, morda v Trstu in v Gorici. Potem še manje, ker bi bil potem uveljavljen princip, da dotičnemu mestu ne treba drugega, nego prigovarjati, kakor se godi v Celju.

»Domovina« konstatuje, da je kompromisni predlog naletel na najhujši odpor vseh slojev slovenskega naroda na Štajerskem. V tem vprašanju niso bili Slovenci tisti, ki so začeli boj, ampak Nemci so bili, ki so napadli. Slovincem ne preostaja torej drugega, nego braniti svojo last z vso odločnostjo in neustrašenostjo. Tudi ni takega menenja, da bi bili Slovenci tako slabi, da bi morali propasti v tej pravični brambi. Oni se marveč morejo nadejati zmage, ker vidijo, da so na njihovi strani vsi Slovani.

Z zadovoljnostjo pa jemlje »Domovina« na znanje izjavo »Slovenskega Naroda«, da odločitev prepušča štajerskim Slovincem samim, da jim noče usiljevati svojega menenja in da kranjski Slovenci ostanejo v vsakem slučaju solidarni z njimi. Štajerski Slovenci pridejo gotovo do soglasnega sklepa. Nadejajo se torej, da bodo njihov sklep respektirali vsi njihovi bratje ter da poslednji ne bodo skušali preko njihovih glav in proti njihovi volji odločevati v stvareh, ki najprej njim, štajerskim Slovincem, segajo v meso in kri!

Stališče »Domovine« se torej pokriva z njim, na katero se je postavila »Elinost«. Izlasti pa zahteva, izražena v zaključku, je menda tako naravna, da ne treba govoriti ni besedice njej v prilog.

— **V obrambo ozemlja med Muro in Dravo.** Na Veliki četrtek, dne 27. m. m., sešlo se je obilno število slovenskega dijaštva iz Slov. gorice na živahen razgovor glede ferijalnega akademičnega društva za ozemlje med Muro in Dravo vzhodno od Maribora. Dijaštvo teh krajev je uvidelo, da treba, kjer je ob mejah slovenski živelj v silni nevarnosti, vse narodne sile, ki spe sedaj v ljudski duši, buditi na delo za narodov obstanek in napredek. Zato se je dijaštvo združilo in osnovalo fer. akad. društvo »Bodočnost«. Pravila se predložijo vladi, in čim jih ta potrdi, je upati, da bo društvo delalo res v veliki meri za probujo obmejnega slovenskega življa. Namenu društvu je, da, ali samo ali pa v zvezi z drugimi že obstoječimi društvi v dotičnih krajih, prireja poučna predavanja v raznih krajih Slovenskih goric. Prirejalo bo veselice in izlete, vedno v zvezi s kakšnim predavanjem. Velike naloge si stavi društvo, velike nade goji »Bodočnost«! Da-li se spolnijo vse in dosežejo, to pokaže rihodnost.

Brzjavna poročila.

Dogodki na Balkanu.

CARIGRAD 4. (B.) Depesha iz Skoplja javlja o nemirih v Ipeku. Albanci da so napadli konak in brzjavni urad ter polovili vse uradnike. V suhanovo palačo so brzjavili zahtevo, da se več zaprtih Albancev izpusti na svobodo.

Smrt škofa.

ARAD 5. (B.) Grško-orijentalno-romunski škof Josip Goldis je danes zjutraj ob 6. uri nagloma umrl.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

TOVARNA: ZALOGE:
Via Tesa, Piazza Rosario št. 2
vogl, (šolsko poslopje)
Via Limitana in Via Riberge št. 21
Telefon št. 670.

Veliki izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI ČENIK ZASTONJ IN FRANKO
Predmeti postavijo se na pa. obrod ali železnico franco.

Trgovina z izgotovljenimi oblekami.

Salarini Ponte della Fabbra št. 2, vogal ul. Torrente. Podružnica Piazza Pozzo dell' Mare št. 1. Zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke priporoča posebno za binkošne praznike in birmo; obleke za moške od gld. 6.50 do 24, za dečke od gld. 4.50 do 12, suknene jope v velikem izboru od gld. 3 do 8, suknene hlače od gld. 1.80 do 4, volnene goldinarjev 4.50 do 9. Veliki izbor površnih sukenj v modernih barvah od gld. 9 do 16. Volnene obleke za dečke od 3 do 12 let od gld. 2.50 do 9, od platna ali satena v raznih barvah od gld. 1 do 5. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moleškina (zlojeva koža) za delavce, izgotovljene v lastni predilnici na roko v Korminu od gld. 1.30 do 2.

Lastna posebnost: črtane močne srajce za delavce gld. 1.20. Velika zaloga suvij za moške na meter ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovijo z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24. urah.

Anton Breščak v Gorici, Gosposka ulica št. 14 in ulica Vetturini ima v zalogi v veliki zbirki pohištva vseh slogov za vsak stan od najboljšega izdelka. V zalogi ima: podobne na platno in šipe, ogledala, žimne palatno, razne tapetarije itd. Daje tudi na obroke.

Velika zaloga krojnega blaga.

Krojaška zadruga

vpisana zadruga z omejeno zavezo
GORICA Gosposke ulice 7 GORICA
Priporoča vse v to stroko spadajoče blago ter jamči za pošteno in solidno posrežbo.

Cene stalne brez pogajanja.

Slovečki profesorji zdravilstva in zdravniki priporočajo

Želodčno

tinkturo

lekarnarja Piccoli

v Ljubljani

dvornega založnika

Nj. Svetosti papeža

kot **želodce krepčujoče** in

tek vzbujujoče, dalje kot

prebaviljenje in telesno

odprte pospešujoče sredstvo, posebno onim, ki trpe na navadnem telesnem zaprtju.

Tinktura za želodce razpošilja **lekar Piccoli** v Ljubljani v škatljicah z 12 steklenicami za K 2.52, z 24 steklenicami za K 4.80, z 36 steklenicami za K 7.—, z 70 steklenicami za K 13.— (Postni paket pod 5 kg.). Razprodaja se v lekarnah v Trstu, Istri, Dalmaciji, Primorskem, Goriskem in Tolminskem po K 2.40 steklenica.

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI

z omejenim jamstvom

naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzela

prvo slov. zalogo pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a

katera se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurence nemogoča, ker je blago iz prve roke.

Stanje hranilnih vlog:
15 milijonov K.

Rezervni zaklad:
okroglo 350.000 K

Mestna hranilnica ljubljanska

na mestnem trgu zraven rotoža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8 do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdržene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vse svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Delarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Poštne-hranilnične sprejemnice dobivajo se brezplačno.

Posojila

proti povrnitvi v 7 in pol letih vdobé c. kr. častništvo, vladni, mestni in železniški uradniki ter vdove kakor tudi uradniki podjetij in privatni uradniki, ki so udje kakega penzijekega zaklada.

Posojila se dajejo proti varščini na nepremičnine, urednostne listine, renté, vžitke, zavarovalne police itd.

Obrniti se na **Hinko Gilberti**, ul. Cerna 71

Julij Redersen

izdelovatelj zdravniških pasov in ortopedičnih aparatov.

Trst. — Via del Torrente št. 858-3. — Trst (Nasproti „Isola Chiozza“)

Kirurški instrumenti, ortopedični aparati modre, umetne roke in noge, berglje, ernanični pasovi, elastični pasovi in nogovice, suspensorji, elektroterapijski aparati, aparati za umetno dihanje ter predmeti za bolnike

Zaloga

predmetov za kirurški zdravljenja, angleški predmeti od gumijs in nepremočljivih saovij

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrirano društvo z omejeno zavezo, v Gorici

Cosposka ulica hšt. 7., I. nadstr. v lastni hiši.

anilne vloge sprejemajo se od vsacega, če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2 %, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6 % in na vknjižbo po 5 1/2 %

Urađuje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol in od 2. do 3. ure popol. razven nedel in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1900. Kron 1.263.563
Poštne-hran. račun št. 837.315.

Pozor!

Častim si naznati slav. občinstvu, da je moja prodajalnica vedno preskrbjena manufakturnim blagom vsake vrste in po cenah, da se ne bojim nikake konkurence

vsaki dan dohaja novo blago.

V nadeji, da me bo slavno občinstvo počesčalo z obilnimi obiski, beleži spoštovanjem

F. Dobauschek,

trgovec z manufakturnim blagom
Via Barriera vecchia 27 v Trstu.

Se govori slovenski!

Albert Brosch

Trst. — Via S. Antonio 5 — Trst.

— Kožnar in izdelovalec kap —

Odlikovan na razstavi v Trstu 1882.

Velika zaloga kožuhovine in kap za civilne in vojaške osebe.

Izvršuje poprave z vso točnostjo in skrbjo ter shranjuje vse kožuhovine in obleke za zimo z jamstvom proti molem in ognju.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim poroštvo.

ulica S. Francesco št. 2, I. n.

Telefon 952.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%.

Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.

Posojila dajejo se samo zadrugnikom in sicer na vknjižbo po 5 1/2 %, na menjice po 6 % na zastave po 5 1/2 %.

Urađne ure se: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne.

Izplačuje se: vsaki dan ob uradnih urah ob nedeljah in praznikih je urađ zaprt.

Poštne hranilnični račun 816.004.

Stavbinsko podjetje

G. TÖNNIES

Stavbinsko podjetje

Ljubljana.

Tovarna za mizarsko orodje in parkete, stavbinsko in umetno ključarstvo.

Delavnica za konstrukcijo železa itd.

Sprejema naročbe za vsakovrstna mizarska dela kakor: *kompletna okna za cele stavbe in izločna okna na vreteno, vrata, portale, oprave za prodajalne in drugega pohištva v vseh zlogih.* — *Podovi mehki in trdi vseh vrst kakor: deščice, parkete, od jermenja in navadnega lesa. Kompletna stavbinska kovaška dela, stopnice, ograje, žične mreže, železne zatvornice na vreteno ita. itd.*

Proračuni brezplačno.

Reference prve vrste na razpolago.

Najboljše

stiskalnice za grozdje

in OLJKE so naše stiskalnice

— „ERCOLE“ —

najnovjšega in najboljšega sestava z dvojno in nepretrgano pritiskalno močjo: *zajamčeno najboljše delovanje, ki prekaša vse druge stiskalnice.*

Najboljše *avtomatične paten-*
tovane trtne brizgalnice

„SYPHONIA“ *Automatična briz-*
galnica, ki delujejo same od sebe, ne da jih bilo treba goniti.

Stroji za grozdje, sadje in oljke. Mlin za Stiskalnica za grozdje. mastiti grozdje. Plugi za oranje in ogrado. Stroji za sušenje sadja in drugih vegetalnih, življenskih in mineralnih pridelkov. Stiskalnice za seno, slamo itd. na roko.

Mlatilnice za žita, čistilnice, rešetalnice.

Slamoreznica, ročni mlini za žito v raznih velikostih in vsi drugi stroji za poljedelstvo.

Izdelujejo in pošiljajo na jamstvo kot najnovejše posebnega, izbornega, uresničnega, najbolj pripoznanega in odlikovanega

PH. MAYFARTH & Co.

c. kr. izklj. privilegovana tovarna za poljedelske in vinske stroje

Dunaj, II. Taborstrasse št. 71.

Odlikovani v vseh državah sveta z nad 450 zlatimi, srebrnimi in pohvalnimi kolajnami.

Ceniki z mnogoštevilnimi pohvalnimi pismi brezplačno.

Razprodajalci in zastopniki se iščejo povsodi, kjer se nismo zastopani.

„Čuvati se pred ponarejanjem“.

ADOLF HAUPTMANN

V LJUBLJANI.

Tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov. Ilustrovani ceniki so franko na razpolago.

Obuvala!

Pri Pepetu Kraševcu

zraven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud. šolo)
Bogata zaloga raznovrstnih obuval za gospode, gospe in otroke.

Poštne naročbe se izvrše takoj. Pošiljate so poštne proste.
Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter se izvršuje z največjo točnostjo in natančnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča

Josip Stantiš čevlj. mojster.

Zalagatelj uradnikov in službencev konsumnega skladišča c. kr. glavnega carinskega urada in c. kr. generalnih skladišč; nadalje stražnikov c. kr. javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr. priv. avstr. Lloyd.

Varstvena znamka: **SIDRO.**

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

pripoznano *izvrstno, bolečine blažeče mazilo* dobiva se po 80 stot. 1.40 K in po 2 K po vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega povsod priljubljenega domačega zdravila naj se pazi edino le na originalne steklenice v zavrtki z našo varstveno znamko „**SIDRO**“ iz Richterjeve lekarne in le tedaj je gotovo, da se sprejme originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi

Elizabetinske ulice 5.

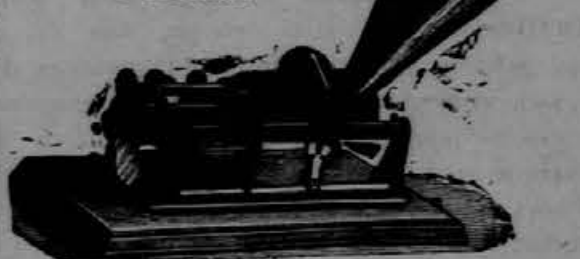
FONOGRAFI - GRAFOFONI

PRIREJENI CILINDRI

za koncerte

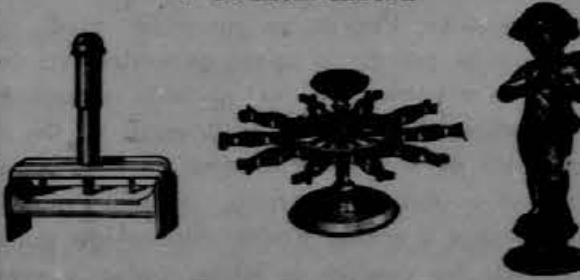
(najboljši na svetu)

tudi na plačevanje v obrokih.

PEČATI, PEČATNI ROČI

umetno izdelani pečati, v velikem izboru

Odlikovani grafični zavod E. Freisinger

tvrdke

Avogadro & Altarass

Trst. - Corso št. 2.

Pečati za numeriranje in paginiranje.

Graviranja.

Stroj za luknjanje kolkov itd.

Trakovi, barvane pečatne blazine in pripadki za pisalne stroje.

Specialiteta napisane plošče in črke

od kositra, brona, emajlovanega ali izbočenega železa.

HELIOGRAFIČEN PAPIR

pozitiven ali negativen za reprodukcije s pomočjo svetlobe.

MEHANIČNA DELAVNICA

za popraviljanje in čiščenje pisalnih strojev vseh vrst.

Velik izbor najnovejših električnih predmetov kakor: Žepne svetilnice za zdravnike in fotografe, naprsne igle itd.

Velika higijenična novost: **ELASTIČNI TAPETI** (za čiščenje obuval) izgotovljeni v močni jekleni žici, uvedeni v prvih bolnišnicah, zavodih prodajalnicah itd. itd.

Pomoževalni stroj: „**OPTIMUS**“ (popolniši Sapirograf) Kr 28.— v velikosti 22 x 33 cm.

Najboljši in najpopolnši pisalni stroj, z 10 letnim jamstvom.

THE AUTOMATIC CYCLOSTYLE.

Najpopolnši stroj za pomnoževanje.

